

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Lengel - Woonlocatie VWL-terrein

Gemeente Montferland

Projectnummer: 3825.01
Datum: 8 mei 2024

Inhoud

1.	Algemeen	1
2.	Toetsing.....	2
2.1	Algemeen.....	2
2.2	De kenmerken van het project	2
2.3	De plaats waar de activiteit wordt verricht.....	3
2.4	De kenmerken van het potentiële effect	4
2.4.1	Luchtkwaliteit	4
2.4.2	Waterhuishouding	5
2.4.3	Beschermd natuurgebieden	7
3.	Conclusie.....	10

1. Algemeen

Om te bepalen of voor het project een milieueffectrapport (M.E.R.) moet worden opgesteld, is het van belang om te kijken of de ontwikkeling een activiteit is als opgenomen in de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.).

In de bijlage van het Besluit m.e.r. zijn twee onderdelen (C en D) opgenomen. Het onderscheid tussen deze twee bijlagen is dat in bijlage C er direct sprake is van een m.e.r.-plicht voor besluiten met een omvang boven de drempelwaarden en besluiten onder de drempelwaarden zijn niet m.e.r.-plichtig. Onderdeel D geeft aan of er voor besluiten beoordeeld moet worden of er m.e.r. noodzakelijk is. Voor besluiten met een omvang boven de drempelwaarden moet een m.e.r.-beoordeling worden uitgevoerd en voor besluiten met een omvang onder de drempelwaarden een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Pas na het uitvoeren van een (vormvrije) m.e.r.-beoordeling is duidelijk of er een M.E.R. moet worden opgesteld.

2. Toetsing

2.1 Algemeen

Aan de Antoniusstraat in Lengel liggen de voormalige voetbalvelden van Voetbal Vereniging Lengel (VVL). Deze locatie is aangewezen als ontwikkellocatie voor woningbouw. Het voornemen bestaat om op deze locatie twee woonvelden te ontwikkelen, met in totaal 64 woningen.

Om te bepalen of voor het project een milieueffectrapport (M.E.R.) moet worden opgesteld, is het van belang om te kijken of de ontwikkeling een activiteit is als opgenomen in de bijlagen van het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.).

De realisatie van de woningen kan worden gekwalificeerd als "de aanleg of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen" als genoemd in onderdeel D.11.2 van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Bij de uitleg van de Europese m.e.r.-richtlijn wordt immers aangegeven dat 'stedelijke ontwikkelingsprojecten' breed moet worden geïnterpreteerd.

Bij de activiteit zijn drie relevante indicatieve drempelwaarden opgenomen, namelijk:

- een oppervlakte van 100 hectare of meer;
- een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen;
- een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

De activiteit valt ruim beneden de gestelde drempelwaarde, waardoor geen sprake is van een directe m.e.r.-(beoordelings)plicht. Dit betekent concreet dat het bevoegd gezag zich ervan moet vergewissen of de activiteit, wanneer deze onder de drempelwaarden zit, daadwerkelijk geen belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben, waarbij het in het bijzonder moet worden nagegaan of sprake is van de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de Europese Richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling. Dit is de zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Bij het bepalen van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu wordt, conform de Bijlage III van de Europese Richtlijn, ingegaan op de volgende onderdelen:

- de kenmerken van het project;
- de plaats waar de activiteit wordt verricht;
- de kenmerken van het potentiële effect.

2.2 De kenmerken van het project

De ontwikkeling bestaat uit twee woonvelden, met in totaal 64 woningen. Bij het ene woonveld is er sprake van woningen rondom een centrale groene ruimte en bij het andere woonveld wordt ingestoken op een zogenaamd 'meergeneratiehofje'. Het meergeneratiehofje wordt ontwikkeld door woningcorporatie Plavei en in samenspraak met de gemeente verder uitgewerkt. De ontwikkeling bestaat uit verschillende woningtypes, waarvan minimaal 40% sociale huur. De koopwoningen bestaan uit een mix van vrijstaande woningen, tweekappers en enkele rijtjes (goedkope koopwoningen en levensloopbestendige woningen). De woningen worden duurzaam en energiezuinig opgeleverd.

De entree wordt centraal vanaf de Antoniusstraat gerealiseerd, welke vervolgens overgaat in een groene zone gecombineerd met waterberging. Tussen de woonvelden komt een groengebied met wadi's en bomen, waar de waterberging voor het plangebied en vanuit Rodingsveen kan plaatsvinden. Er komt een verbinding met de omgeving, voor onder andere voetgangers en fietsers (richting centrum, de Bongerd en Lakermaat).

Met het plan is sprake van herstructurering binnen bestaand stedelijk gebied.

2.3 De plaats waar de activiteit wordt verricht

Het plangebied bevindt zich aan de zuidzijde van Lengel op korte afstand van de bedrijventerreinen van 's-Heerenberg. Het plangebied bestaat uit de voormalige voetbalvelden van Voetbal Vereniging Lengel (VVL). De locatie van de VVL velden te Lengel ligt aansluitend aan diverse woonwijken, naast het dorps huis ('t Bosman Huus) van Lengel en krijgt een aansluitende verbinding met de toekomstige woningbouwlocatie 'De Lakermaat'. De voormalige voetbalvelden van de VVL zijn – ondanks dat ze niet meer in gebruik zijn als voetbalvelden - als zodanig nog goed te herkennen in het terrein.

Het plangebied kenmerkt zich door een bestaande groene afbakening dat als begrenzing fungeert richting de omliggende woonbuurten en de aanwezigheid van een groen/waterstructuur.

Op de navolgende afbeeldingen zijn de globale ligging en begrenzing van het plangebied weergegeven.

Globale ligging plangebied

Globale begrenzing plangebied

2.4 De kenmerken van het potentiële effect

De omvang van het project ligt ver beneden de voor de m.e.r.-beoordeling gedefinieerde drempelwaarden. In de navolgende paragrafen van dit hoofdstuk is aangetoond dat voor deze ontwikkeling geen sprake is van negatieve effecten op het milieu.

Op grond van de kenmerken van het plan en de ligging, kan de realisatie van de woningen in potentie de volgende milieueffecten hebben:

- verslechtering van de luchtkwaliteit in de omgeving;
- invloed op archeologische waarden;
- invloed op waterhuishoudkundige situatie ter plaatse;
- invloed op omliggende beschermde natuurgebieden.

2.4.1 Luchtkwaliteit

In het plangebied bestaat het voornemen om maximaal 64 woningen te realiseren. Volgens de ministeriële regeling NIBM draagt een bouwplan met minder dan 1.500 woningen niet in betekenende mate bij aan de luchtverontreiniging.

2.4.2 Archeologie

Op de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart heeft het westen van het plangebied een hoge verwachting en het oosten van het plangebied een middelmatige verwachting. Door KSP Archeologie is in maart 2022 een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd¹.

Op basis van de diepteligging van het potentiële archeologische niveau wordt door KSP Archeologie vervolgonderzoek aanbevolen bij bodemingrepen dieper dan 60 cm beneden maaiveld in het westelijke deel van het plangebied en dieper dan 50 cm in het oostelijke deel van het plangebied.

---

¹ KSP Archeologie, 7 april 2022, Archeologisch Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek (booronderzoek) verkennende fase "Nieuwbouw op de grasmat van VVL" in 's-Heerenberg en Lengel Gemeente Montferland, rapportnr. 22022

Er bestaat een kans dat naast nederzettingssporen ook begravingen binnen vooral het westelijke deel van het plangebied begravingen aanwezig kunnen zijn. Begravingen kunnen niet door middel van een karterend booronderzoek kunnen worden opgespoord. Daarom adviseert KSP Archeologie een vervolgonderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek om vast te stellen of in het westelijke en oostelijke deel van het plangebied archeologische resten aanwezig zijn en zo ja, welke waardering hieraan gegeven kan worden.

Door Econsultancy is in oktober 2022 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd naar het westelijk deel van het plangebied². Binnen het westelijke deel van het plangebied zijn behoudenswaardige archeologische resten aangetroffen. Het gaat om een of meerdere vindplaats(en) van het type *Bewoning: niet-opgehoogde individuele huisplaats* uit de IJzertijd/Romeinse tijd. Daarnaast zijn er meerdere fases van een middeleeuwse percelerings- of erfgrens aangetroffen. Mogelijk is er ook sprake van middeleeuwse bewoningssporen binnen het onderzoeksgebied.

Er wordt geadviseerd om beide vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied in situ te behouden. Indien behoud in situ niet mogelijk is, wordt aanbevolen om bij bodemingrepen van >60 cm -mv de vindplaats(en) op te graven (behoud ex situ).

In de overige delen van het onderzoeksgebied worden geen archeologische waarden verwacht. Voor deze delen adviseert Econsultancy geen aanvullend onderzoek. De gemeente Montferland heeft aangegeven in te kunnen stemmen met het onderzoek. Aangezien de locatie van de vindplaats al relatief hoog ligt (t.o.v. andere deel plangebied) is 'behoud in-situ' (door ophoging terrein) niet waarschijnlijk. Gelet op de voorgenomen ontwikkeling met bodemingrepen > 60 cm (vorstvrij bouwen, kabels en leidingen, infiltratie hemelwater etc) zal het 'behoudenswaardig aangemerkte deel' voorafgaand aan de werkzaamheden in het plangebied ex-situ opgegraven en gedocumenteerd moeten worden.

Ter bescherming van de aanwezige archeologische waarden is voor dit deel van het plangebied de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologische verwachting 2' opgenomen. In deze dubbelbestemming is opgenomen dat voorafgaand aan bouwwerkzaamheden en werken, geen bouwwerken zijnde, moet worden aangetoond dat er geen sprake is van een mogelijke verstoring van archeologische waarden, dan wel dat deze waarden kunnen worden veilig gesteld.

Het proefsleuvenonderzoek voor het oostelijk gedeelte van het plangebied vindt in een later stadium plaats. Ter bescherming van de aanwezige archeologische waarden is voor dit deel van het plangebied eveneens een dubbelbestemming ('Waarde - Archeologische verwachting 3') opgenomen. In deze dubbelbestemming is opgenomen dat voorafgaand aan bouwwerkzaamheden en werken, geen bouwwerken zijnde, moet worden aangetoond dat er geen sprake is van een mogelijke verstoring van archeologische waarden, dan wel dat deze waarden kunnen worden veilig gesteld.

2.4.3 Waterhuishouding

BWZ Ingenieurs heeft een waterparagraaf opgesteld³. Navolgend wordt ingegaan op de aspecten grondwater, oppervlaktewater en waterberging in relatie tot het initiatief.

Grondwater

In het plangebied is overwegend sprake van wegzijging, tot ongeveer 1 mm/dag. In de zuidoosthoek kan sprake zijn van beperkte kwel. De grondwaterstand wordt gekarakteriseerd

² Econsultancy, 11 oktober 2022, Rapportage Archeologisch proefsleuvenonderzoek Voormalige sportvelden Veenseweg en Antoniusstraat, 's-Heerenberg en Lengel gemeente Montferland, rapportnr. 19446.001

³ BWZ Ingenieurs, Waterparagraaf toelichting bestemmingsplan 's-Heerenberg Oost en Lengel, projectnr. 084-21-BWZ

door de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) en de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG). De gemiddeld hoogste grondwaterstand in het plangebied bevindt zich op ongeveer 1-2 m onder maaiveld. De gemiddeld laagste grondwaterstand ligt ongeveer 2,5 m onder maaiveld.

In het plangebied komen wadi's om de infiltratie van neerslag te faciliteren. Zowel overtollig regenwater uit de aangrenzende woonwijk Rodingsveen als de lokale neerslag wordt opgevangen en infiltreert in de bodem. Hiermee is er extra aanvulling van het grondwater voorzien in de nieuwe inrichting. In het plangebied bestaat de bodem uit zand en zware zavel. In het zand is de infiltratiecapaciteit met 0,33 m/dag relatief hoog. De infiltratiecapaciteit van de zware zavel is lager (0,08 m/dag). De wadi's liggen deels op het zand en deels op de zavel. Op de zavel zal bij hevige neerslag langer water in de wadi blijven staan dan op zand. Er is in de bodem voldoende ruimte voor infiltratie, gezien de relatief lage grondwaterstanden. De infiltratie levert extra aanvoer naar het grondwater en gaat verdroging tegen.

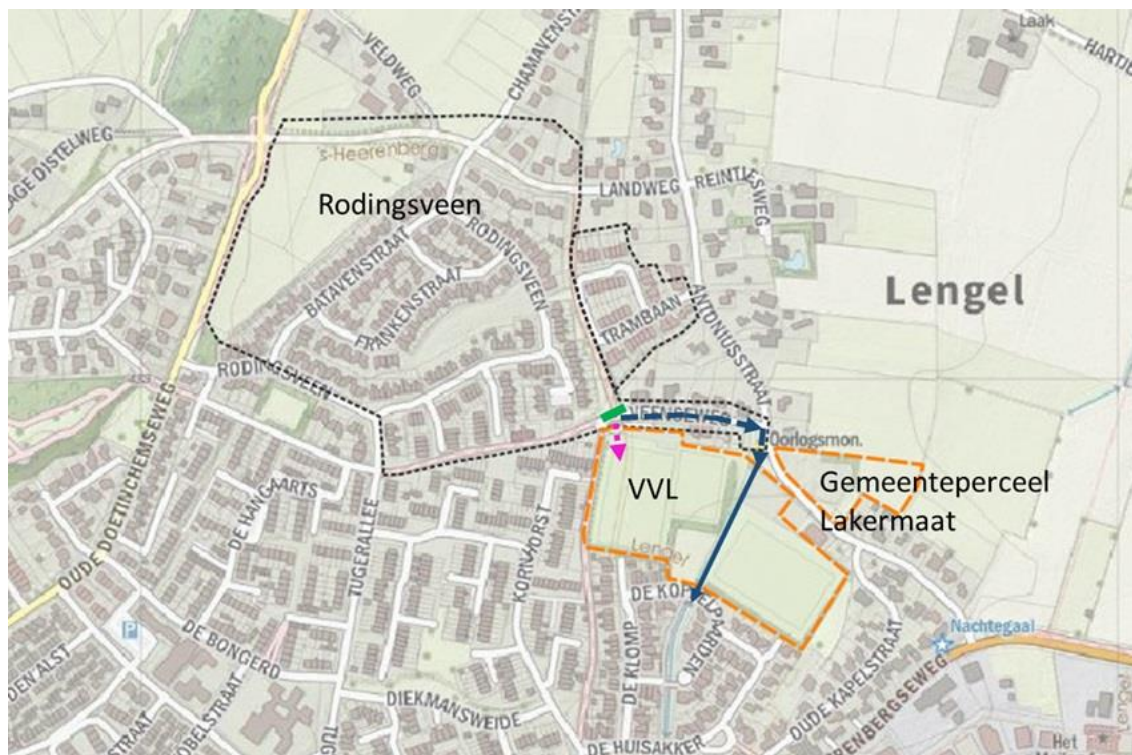
De aanleg van wadi's in het inrichtingsplan sluit aan op de geohydrologische situatie van het gebied. Ze zijn gericht op het voeden van het grondwater in het gebied waar overwegend wegzijging plaatsvindt. Er is geen negatief effect op het grondwater te verwachten.

Oppervlaktewater

In het plangebied ligt één watergang die in de legger van het waterschap is opgenomen. Hierin ligt zowel bovenstrooms als benedenstrooms van het plangebied een duiker. De afwateringsrichting is naar het zuiden. De bodemhoogte van deze watergang ligt ruim 1 m onder maaiveld.

Het plangebied bestaat uit voetbalvelden en is grotendeels onverhard. In de toekomstige situatie is er in het plangebied meer verhard oppervlak. De extra en versnelde afvoer die de extra verharding oplevert, wordt vanuit het oogpunt van duurzaamheid in het plangebied zelf opgevangen. De toename aan verhard oppervlak in het plangebied levert dus geen extra afvoer, doordat het neerslagwater lokaal wordt geborgen. De neerslag op de openbare ruimte wordt opgevangen in het groen en de wadi's. De neerslag op privéterreinen wordt op de percelen zelf vastgehouden. In de toekomstige situatie neemt de afvoer naar de watergang niet toe.

De wadi's gaan ook water uit Rodingsveen opvangen. Overtollig regenwater uit de aangrenzende woonwijk Rodingsveen wordt in de huidige situatie deels via een duiker onder de Veenseweg afgevoerd naar de watergang. In de toekomstige situatie wordt de bestaande wadi in Rodingsveen aangesloten op de wadi's in het plangebied, waardoor in ieder geval een deel van het overtollig regenwater in die wadi's wordt opgevangen en niet meer tot afvoer komt. De navolgende afbeelding toont de ligging van Rodingsveen de duiker onder de Veenseweg en de nieuwe verbinding van Rodingsveen naar het VVL-terrein.

Ligging Rodingsveen ten opzichte van VVL-terrein met in blauw gestippeld de duiker onder de Veenseweg naar de primaire watergang (donkerblauwe lijn) en in roze gestippeld de toekomstige verbinding van de wadi in Rodingsveen naar de wadi's in het VVL-terrein)

Uitgangspunt vanuit het waterschap is dat (nieuwe) ontwikkelingen minimaal hydrologisch neutraal zijn of een verbetering ten opzichte van de huidige situatie. In het plangebied is er sprake van een verbetering ten opzichte van de huidige situatie.

Waterberging

Door aanleg van greppels/watergangen en wadi's is sprake van toename van waterbergingscapaciteit met circa 860 m³. Er gaat geen waterberging verloren. De waterbergingscapaciteit wordt vergroot ten opzichte van de huidige situatie. Bij uitvoering van het plan zijn er geen negatieve effecten op de waterbergingscapaciteit van het watersysteem.

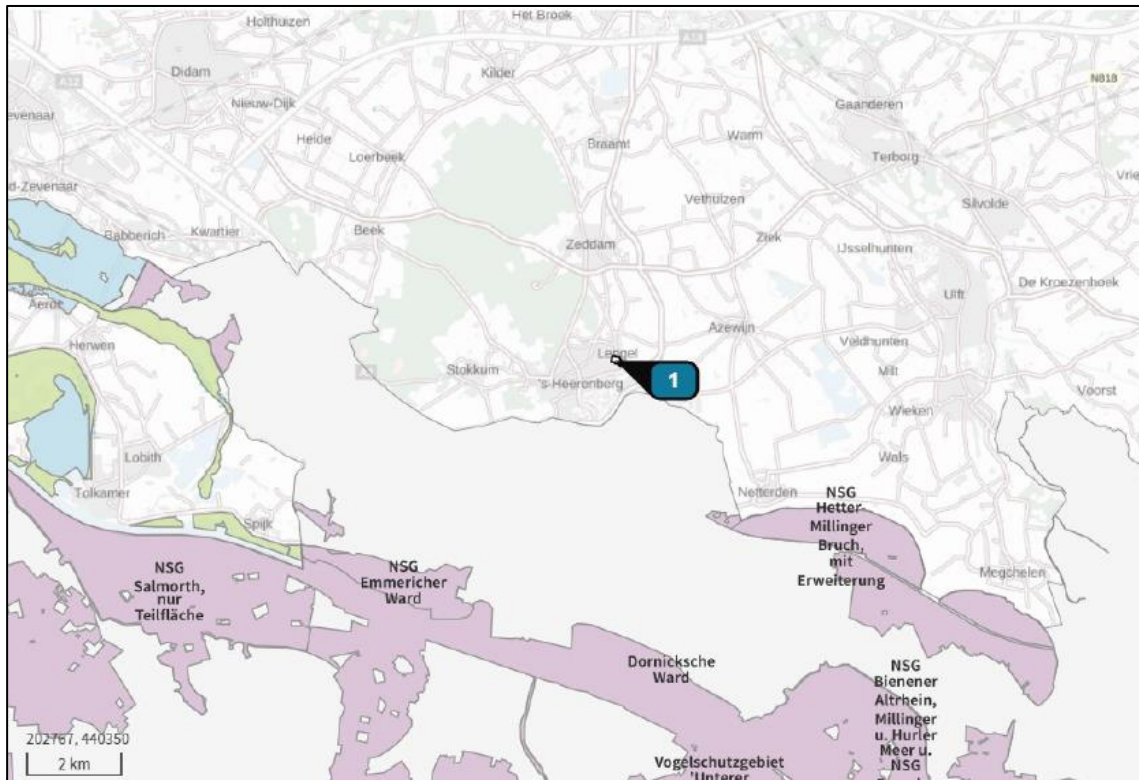
2.4.4 Beschermde natuurgebieden

In het kader van het initiatief is door Foreest Groen Consult in april 2020 een quickscan natuuronderzoek uitgevoerd⁴.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000 gebied. Flora-Fauna-Habitat 'NSG Hetter-Millinger Bruch, mit Erweiterung' en Vogelschutzgebiet 'Unterer Niederrhein' liggen op ongeveer 4,5 km afstand ten zuiden in Duitsland. Natura 2000 gebied Rijntakken ligt op ongeveer 8 km afstand ten westen van de planlocatie.

⁴ Foreest Groen Consult, 25 oktober 2022, Quickscan natuuronderzoek van voetbalveld aan Antoniusstraat te Lengel

Ligging plangebied (blauw label) ten opzichte van de Natura 2000-gebieden (paars, groen en blauw).

De meeste invloeden worden door de genoemde afstanden van een aantal kilometers geabsorbeerd. Echter, stikstof die vrijkomt tijdens de bouw en het gebruik van de woningen kan mogelijk van invloed zijn op de Natura 2000 gebieden.

Om inzicht te krijgen in de mogelijke stikstofdepositie als gevolg van het initiatief is door Buro Ontwerp & Omgeving in augustus 2023 een voortoets stikstof uitgevoerd⁵.

Uit de uitgevoerde voortoets stikstof blijkt dat bij de bouw en het gebruik van maximaal 64 nieuwbouwwoningen op de voormalige VVL-locatie niet leidt tot een toename aan stikstofdepositie groter dan 0,00 mol/ha/jr op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van Natura 2000-gebieden. Met betrekking tot stikstofdepositie kan worden opgemerkt dat er geen significante effecten zijn op Natura 2000-gebieden en dat er geen passende beoordeling nodig is.

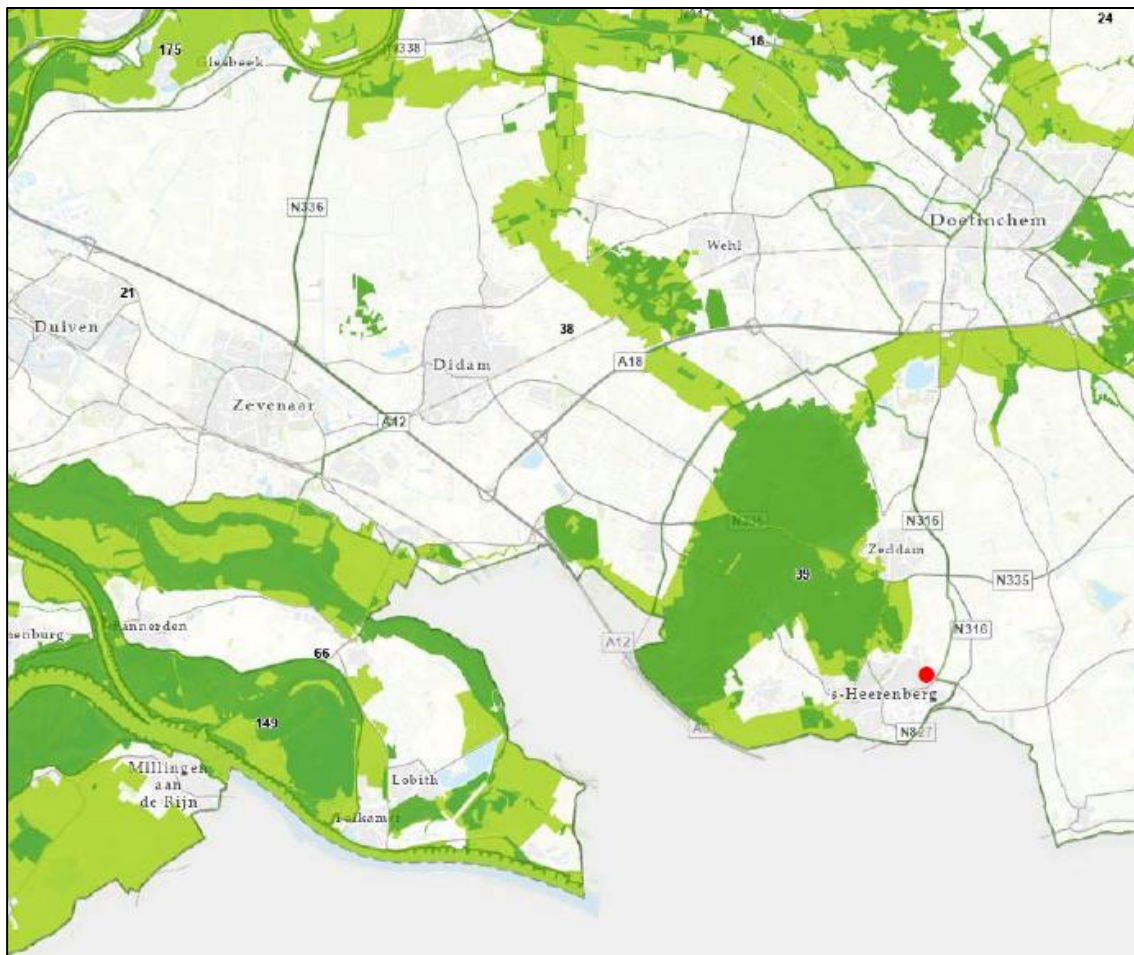
Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone

Het plangebied ligt niet in een gebied van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) of de Groene Ontwikkelingszone (GO). Delen van dit netwerk (deelgebied 39 Montferland) liggen aan de andere kant (westen) van Lengel.

Vanwege de ligging buiten het GNN en de GO, hoeft het initiatief niet getoetst te worden aan beleidsregels voor de bescherming van het GNN en de GO, omdat de bescherming van hiervan geen externe werking kent.

⁵ Buro Ontwerp & Omgeving, 10 november 2023, Voortoets stikstof woonlocatie VVL-terrein te Lengel, projectnr. 3825.01

Ligging van het plangebied ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen). De locatie van het plangebied is met een rode marker aangegeven.

3. Conclusie

Op grond van het voorgaande kan geconcludeerd worden dat mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu als gevolg van het initiatief kunnen worden uitgesloten. Het bestemmingsplan kan zonder m.e.r.(-beoordeling) worden vastgesteld.